T088 TKL 6 (27) Thắng Tư Duy Phạm Thiên Sở Vấn Kinh Luận Q4

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1532 - THAÉNG TÖ DUY PHAÏM THIEÂN SÔÛ VAÁN KINH LUAÄN - Quyeån 4

THAÉNG TÖ DUY
PHAÏM THIEÂN SÔÛ VAÁN KINH LUAÄN
QUYEÅN 4

Boà-taùt nhö vaäy tieán vaøo quaû vò Boà-taùt roài, vì muoán ñem laïi lôïi ích cho taát caû chuùng sinh, cho neân taâm sinh höõu, thaâu nhieáp sinh trong caùc coõi. Vì vaäy tieáp theo noùi veà Ñaïi Boà-taùt duøng taâm töï taïi sinh trong ba coõi, vì vaäy goïi laø coâng ñöùc nhieáp thuû. Boán caâu chæ roõ. Duøng naêng löïc töï taïi thaâu nhieáp sinh vaøo nôi thuø thaéng. Duø sinh vaøo nôi ñoù, nhöng khoâng bò caáu nhieãm theo caûnh giôùi aáy. Trong thôøi gian laâu daøi nhieáp thuû nôi sinh khoâng heà meät moûi, khoâng vì caùc nghieäp phieàn naõo chi phoái sinh ra, maø töï taïi nhö yù ñeå nhieáp thuû sinh ra. Baát cöù nôi choán naøo, Boà-taùt sinh vaøo ñoù ñeàu tieáp nhaän moïi ñieàu khoå naõo, khoâng heà sôï haõi. Boà-taùt nhö vaäy, vì laøm lôïi ích cho taát caû chuùng sinh maø tu haønh caùc haïnh, thöôøng laøm baäc thöôïng thuû cho heát thaûy chuùng sinh. Vì vaäy, tieáp theo noùi Boà-taùt coù khaû naêng laøm baäc thöôïng thuû, coù khaû naêng laõnh ñaïo ñaïi chuùng, coù theå laøm moïi coâng ñöùc. Coù möôøi laêm caâu chæ roõ nghóa naøy. Töï thaân Boà-taùt, nhö phaùp Phaät ñaõ giaûng noùi maø tu haønh, sieâng hoïc taäp vaø daïy baûo ngöôøi khaùc khoâng maéc loãi, duø bao laâu vaãn hoïc taäp giôùi caám, gìn giöõ, khoâng phaù hoûng, phoøng ngöøa caån thaän kieân coá. Nhö vaäy thì coù hai loaïi coâng ñöùc cho neân töï mình kheùo an truù vaøo thôøi gian tröôùc-sau. Do nghóa aáy maø Boà-taùt coù khaû naêng laõnh ñaïo ñaïi chuùng, cho neân bieát. Vì chuùng sinh, Boà-taùt coù khaû naêng laøm baäc thöôïng thuû khieán hoï quy phuïc. Vì vaäy, Boà-taùt coù khaû naêng laõnh ñaïo ñaïi chuùng, caùc ma khoâng theå gaây trôû ngaïi, moïi nghieäp ma luøi xa. Gìn giöõ nghieäp nôi thaân-mieäng-

SOÁ 1532 - THAÉNG TÖ DUY PHAÏM THIEÂN SÔÛ VAÁN KINH LUAÄN - Quyeån 4

yù ñöôïc hoaøn toaøn, khoâng sôï ngöôøi khaùc noùi loãi cuûa mình. Hieän thaáy ñöôïc phaùp raát saâu, cho neân coù khaû naêng giaûi ñaùp caùc caâu hoûi khoù maø khoâng khieáp nhöôïc, duøng phöông tieän kheùo leùo ñeå giaûng noùi phaùp cho neân laõnh ñaïo ñaïi chuùng laøm nhöõng vieäc lôùn lao. Tu haønh caùc haïnh khoâng luøi laïi laø phaàn caên thieän cuûa chính mình. Hai caâu chæ roõ chuùng sinh ñaùng ñöôïc hoùa ñoä, sinh vaøo nôi saùng toû, coù khaû naêng laøm nhaân duyeân ñeå hoùa ñoä chuùng sinh lìa xa voâ minh, theo thöù töï nhö vaäy, nghóa naøy neân bieát. Caùc chuùng sinh coù ngöôøi tuøy thuaän coù ngöôøi khoâng tuøy thuaän, nhöng taâm Boà-taùt vaãn kieân coá. Duø caùc phieàn naõo coù choáng ñoái hay khoâng choáng ñoái, taâm Boà-taùt vaãn khoâng ñoåi khaùc. Ñoái vôùi chuùng sinh, Boà-taùt khoâng coù taâm khaùc nhau, luoân giuùp hoï thaønh töïu taát caû caùc loaïi coâng ñöùc, vì coù khaû naêng tieáp nhaän taát caû soá löôïng coâng ñöùc. Laøm ôn cho ngöôøi khaùc, khoâng caàn ngöôøi khaùc traû ôn laïi, vì moïi chöôùng ngaïi troùi buoäc khoâng buoäc ñöôïc taâm. Vì daäp taét heát taát caû caùc söû vaø vì phaùp ñoái trò vôùi taát caû chuùng sinh, cho neân duø ñöôïc ñaïi chuùng vaây quanh, nhöng taâm Boà-taùt khoâng töï cao. Boà-taùt tu haønh caùc coâng haïnh lôïi mình - lôïi ngöôøi nhö vaäy laø tu haønh thaønh töïu phaùp Phaät. Vì vaäy tieáp theo laø noùi ñeán coâng ñöùc tu haønh thaønh töïu phaùp Phaät. Coù hai möôi chín caâu chæ roõ nghóa aáy. Phaûi bieát ngöôøi naøy nhö nuùi Tu-di ñöùng vöõng khoâng ñoäng laø do nöông vaøo taát caû caùc coâng ñöùc thuø thaéng cuûa trí khoâng phaân bieät. Moïi phaân bieät cuûa baûy ñòa coøn laïi khoâng theå laøm ñoäng. Vì döïa vaøo phaùp ñoù, vì taùnh kieân coá cuûa noù, cho neân moïi yù nieäm Thanh vaên vaø Bích-chi Phaät ñeàu khoâng phaù hoaïi ñöôïc. Döïa vaøo phaùp beân trong cuûa Nhö Lai maø tu haønh cho neân nhöõng gì ñi ngöôïc vôùi phaùp Phaät ñeàu khoâng theå laøm hö hoûng. Vì ñöôïc naêng löïc thuø thaéng, cho neân tieán vaøo phaùp voâ ngaõ cuûa nghóa saâu xa thöù nhaát. Ngöôøi naøy ñöôïc chuyeån bieán thaân vôùi phaùp thuø thaéng, döïa vaøo phaùp ñoù, cho neân ñöôïc giaûi thoaùt. Vì ñaõ daäp taét phieàn naõo. Vì döïa vaøo söï tu haønh chuyeån bieán thaân ñaït ñöôïc thaân, cho neân moïi chuûng töû phieàn naõo oâ nhieãm döïa vaøo thaân ñeàu dieät heát. Vì nghe maõi chaùnh phaùp cuûa taát caû Ñöùc Phaät maø khoâng heà ñaày ñuû, cho neân chöùng ngoä thaät teá khoâng coøn coù caûnh giôùi. Chöa chöùng ngoä coù theå chöùng ngoä maø khoâng mong caàu. Vì caùc chuùng sinh chuyeån phaùp luaân dieãn noùi chaùnh phaùp. Duøng caùc töôùng toát trang nghieâm thaân mình, cho neân coù theå duy trì nieàm vui laâu daøi, nhö vua Ñeá thích laø nieàm vui öa thích cuûa caùc chuùng sinh. Vì ñaït ñöôïc möôøi naêng löïc töï taïi trong taùm ñòa. Hai caâu chæ roõ söï nöông vaøo vieäc thuyeát phaùp vôùi bieän taøi öa giaûng

noùi trong chín ñòa, giuùp cho caùc chuùng sinh töông öng vôùi chaùnh nieäm. Nhö thöù töï neâu baøy, veà nghóa naøy cho neân bieát. Do ñöôïc phaùp cuûa chuû theå ñoái trò kheùo taêng tröôûng ôû ñòa Boà-taùt thöù möôøi, cho neân ra khoûi phaùp chöôùng ngaïi cuûa söï ñoái trò. Goïi laø khieáp nhöôïc, laø ñoái vôùi nhöõng phaùp ñaõ ñoái trò, cho neân noùi laø nhieáp nhöôïc. Vì caùc Boà-taùt ñaõ an truù vaøo nôi

nhö vaäy, cho neân goïi laø Phaät ñòa. Duø laø ñòa coù chöôùng ngaïi nhöng Boà-taùt khoâng bò chöôùng ngaïi. Boà-taùt naøy truù vaøo nôi choán thuø thaéng hôn caùc Boà-taùt khaùc, vì Boà-taùt aáy an truù nôi ñòa khoâng ai baèng cuûa Boà-taùt bình ñaúng. Laïi nöõa, khoâng ai baèng, khoâng sai bieät maø laïi coù thuyeát giaûng caùc Tu-ña-la sai bieät veà phaùp voâ ngaõ bình ñaúng cuøng chöùng moät vò nhö nhau. Boà-taùt an truù vaøo nôi ñoù, ngöôøi khaùc khoâng theå duøng giaùc quaùn ñeå löôøng xeùt ñöôïc. Vì bieän taøi öa noùi phaùp, giaûng noùi taát caû phaùp saâu kín khoâng vöôùng maéc. Boà-taùt coù khaû naêng nhôù kyõ caøng taát caû phaùp maø voâ löôïng Nhö Lai ñaõ noùi, khoâng ñeå queân maát. Ngay sau ñoù duøng tueä nghe, tieáp nhaän côn möa Ñaïi phaùp. Sau ñoù duøng giaùc quaùn nhö thaät maø tieán vaøo giaùc quaùn. Duøng phaùp aáy giaùc ngoä tuøy thuaän ñuùng ñaén ñi saâu vaøo caùc phaùp. Vì tieán vaøo taùm vaïn boán ngaøn haïnh moân cuûa caùc chuùng sinh theo ñuùng nhö haïnh aáy giuùp cho phaùp ñoái trò khoâng heà meät moûi. Vì vaäy Boà-taùt tuy thaáy theá gian maø luoân taùch rôøi theá gian. Nhöõng phaùp theá gian nhö ñöôïc- maát..., caùc söû phieàn naõo nhö yeâu-gheùt-tham-giaän ñeàu khoâng theå naøo taêng tröôûng ñöôïc. Boà-taùt aáy tuy coù ñöôïc nhöõng ñieàu lôïi ích to lôùn nhöng ñoái vôùi phaàn tu haønh caùc thieän caên khoâng theå naøo hoaïi dieät ñöôïc. Boà-taùt tu taäp phaùp Phaät nhö vaäy, tu taäp chaân chaùnh caùc haïnh, cho neân ñöôïc caùc quaû baùo toát ñeïp. Vì vaäy tieáp theo noùi ñeán söï vieäc ñaït ñöôïc quaû baùo coâng ñöùc, goàm hai möôi saùu caâu chæ roõ nghóa aáy. Nöông vaøo chöa hieåu bieát thaønh töïu, nöông vaøo saéc thaønh töïu, nöông vaøo nghieäp thaønh töïu. Nöông vaøo ñòa Boà-taùt thaønh töïu ñaày ñuû taát caû. Nöông vaøo söï thaønh töïu tieán vaøo Phaät ñòa ñeán cuøng. Nghóa naøy theo thöù töï nhö vaäy, cho neân bieát. Phaûi bieát ngöôøi naøy ñaõ coù ñöôïc söï vui veû ñaùng meán, ñöôïc caùc baäc thoâng tueä ñeàu kính troïng. Vì chöùng ngoä lyù nhö thaät, cho neân Boà-taùt naøy laøm beø baïn ñoàng haønh vôùi ngöôøi aáy, vôùi taâm cung kính, aùi moä, nhôù nghó. Roài döïa theo phaùp cuù döïa vaøo söï hieåu bieát veà phaùp töôùng, bieát roõ phaùp

kia cho neân traân troïng cuùng döôøng. Nhö thöù töï giaûng noùi, vì toân troïng phaùp Phaät cho neân luoân luoân cuùng döôøng, do ñoù döïa vaøo ngöôøi trung gian, ngöôøi khoâng tin töôûng vaøo phaùp Phaät, nhaän thaáy Boà-taùt coù söï nghieäp toát ñeïp lôùn lao maø quy y vôùi Boà-taùt, leã baùi..., heát möïc tinh tieán tu taäp haïnh Boà-taùt. Ñoái vôùi Boà-taùt naøy, caùc Boà-taùt khaùc cuõng cuùng döôøng. Ngöôøi cuûa haøng Nhò thöøa, duø vaãn tinh tieán tu taäp ñeå chöùng ñöôïc ñaïo quaû, nhöng vì Boà-taùt naøy coù coâng ñöùc thuø thaéng cho neân ngöôøi Nhò thöøa kia cuõng mong caàu coâng ñöùc aáy. Vì theá Boà-taùt naøy nöông vaøo haïnh thuø thaéng cuûa mình maø khoâng mong caàu Tieåu thöøa. Ñaây laø taâm thaønh töïu ñaït ñöôïc töôùng cuûa quaû baùo coâng ñöùc. Phaûi bieát ngöôøi naøy vì khoâng dua nònh, taø vaïy, vì khoâng chuùt caáu nhieãm theo phaùp dua nònh, vì ñaõ xa lìa phaùp töôùng höõu vi cuûa theá gian nhö caùc thöù taø haïnh, xu phuï. Do coù khaû naêng phaùt sinh söï hoan hyû cho theá gian maø caùc oai nghi nhö

ñi-ñöùng-ngoài-naèm, ñaõ hoaøn toaøn thaønh töïu vôùi caùc saéc töôùng hình maïo vi dieäu hôn keùm. Do ñaày ñuû oai nghi, cho neân ñöôïc caùc theá gian sinh taâm cung kính, toân troïng, vì thaân töôùng Boà- taùt ñaày ñuû ba möôi hai töôùng toát. Do Boà-taùt aáy hieån hieän taát caû caùc loaïi thaân ñaày ñuû taùm möôi veû ñeïp. Ñaây laø saéc thaønh töïu ñaït ñöôïc töôùng cuûa quaû baùo coâng ñöùc. Nöông vaøo söï haønh hoùa truù trì cuûa Phaät-Phaùp-Taêng ñeàu laø nghieäp thaønh töïu ñaït ñöôïc töôùng cuûa quaû baùo coâng ñöùc. Ngöôøi naøy ñöôïc thaáy chö Phaät, laø bôûi vì hieän thaáy heát thaûy Chö Phaät töùc laø nhôø vaøo caùc coâng ñöùc cuûa Phaät cho neân ñöôïc thaáy ñuùng nhö thaät. Ñöôïc hieän thaáy Phaùp thaân cuûa Nhö Lai, ñöôïc chöùng ngoä voâ löôïng phaùp maø tieáp nhaän quaû vò, ñöôïc phaùp nhaãn ôû taát caû phaàn vò haï-trung- thöôïng. Noùi nhaãn baäc haï laø ôû trong baûy ñòa. Noùi nhaãn baäc trung laø ôû trong ñòa thöù taùm-thöù chín. Noùi nhaãn baäc thöôïng laø ôû trong ñòa thöù möôøi. Ñaây laø Boà-taùt thaønh töïu ñaày ñuû taát caû caùc ñòa ñaït ñöôïc töôùng cuûa quaû baùo coâng ñöùc. Ngöôøi naøy ñaày ñuû ñaïo traøng, laø bôûi vì chöùng ñöôïc Nhaát thieát chuûng, taát caû caùc coâng ñöùc ñeàu ñaày ñuû. Ngöôøi naøy coù naêng löïc laøm cho caùc ma quaân phaûi haøng phuïc, thaäm chí ngöôøi naøy coù naêng löïc laøm nhöõng vieäc maø Phaät ñaõ laøm. Bôûi vì laøm cho ma quaân phaûi haøng phuïc, nhö vaäy theo thöù töï döïa vaøo maø laøm, ñem laïi lôïi ích cho chuùng sinh. Neân bieát ñaây laø söï thaønh töïu tieán vaøo Phaät ñòa ñeán cuøng, ñaït ñöôïc töôùng cuûa quaû baùo coâng ñöùc. Khoâng sôï haõi: Theá naøo laø sôï haõi? Vì nghe phaùp saâu xa cho laø ñaïo khaùc laï, ñoù goïi laø sôï haõi. Vì söï sôï haõi ñoù caøng chuyeån bieán taêng theâm

SOÁ 1532 - THAÉNG TÖ DUY PHAÏM THIEÂN SÔÛ VAÁN KINH LUAÄN - Quyeån 4466

noái tieáp nhau khoâng döùt, cho neân goïi laø sôï haõi taêng thöôïng. Söï sôï haõi khoâng ñoaïn tuyeät töông öng vôùi söï chaáp tröôùc, goïi laø sôï haõi taêng theâm toät baäc. Vì rôi vaøo trong söï sôï haõi, vì ñang trong sôï haõi, vì sôï haõi khoâng coøn. Nhö vaäy theo thöù töï cho thaáy roõ ngöôøi kia khoâng sôï haõi, khoâng coù sôï haõi taêng theâm, khoâng coù caùc söï sôï haõi taêng thöôïng toät baäc. Nghóa naøy cho neân bieát. Noùi coâng ñöùc kia haõy coøn khoâng theå heát, laø döïa vaøo söï tu haønh nhö lôøi Phaät giaûng noùi, goàm baûy loaïi coâng ñöùc vôùi voâ soá caùc loaïi khaùc nhau khoâng theå tính heát. Boà-ñeà cuûa Phaät laø nhö tröôùc ñaõ noùi, Boà-ñeà ñoù khoù coù theå nhaän bieát. Hai caâu neâu roõ söï khoù thaáy, khoù bieát, chæ roõ vì ñoù laø trí xuaát theá gian. Döïa vaøo trí xuaát theá gian ñaït ñöôïc caûnh giôùi cuûa trí, caùc trí theá gian khaùc thì khoâng theå nhaän bieát ñöôïc caûnh giôùi ñoù. Coù khaû naêng tin töôûng, laø nöông vaøo söï tieáp nhaän thoï trì ñoïc tuïng, giaûi thích coù theå töï mình tuøy thuaän phaùp, tu haønh nhö thaät ñeå giuùp ngöôøi khaùc bieát, cho neân goïi laø tin. Ñoù laø khieán cho ngöôøi khaùc coù trí phöông tieän kheùo leùo tu haønh nhö thaät, nghóa naøy cho neân bieát. Söï tieáp nhaän thoï trì ñoïc tuïng giaûng giaûi ñeàu voán coù coâng ñöùc khoâng theå keå xieát, bôûi vì ñaây laø caûnh giôùi cuûa Nhaát thieát trí. Tieáp theo nöông vaøo söï vieäc Phaïm Thieân khoâng theå naøo nhaän bieát troïn veïn veà trí ñaày ñuû kia. Nhö kinh noùi: Baáy giôø, Nhö Lai baûo Ñaïi Phaïm Thieân Thaéng Tö Duy: Naøy Phaïm Thieân! OÂng chæ bieát moät

phaàn ít veà saéc thaân vaø coâng ñöùc cuûa caùc Ñaïi Boà-taùt kia, maø ca ngôïi Boà-taùt. "Ñaây laø trình baøy veà nghóa gì? Bôûi vì nöông vaøo söï ca ngôïi, nöông vaøo coâng ñöùc vaø söï nghieäp Boà-taùt, theo thöù töï nhö vaäy, nöông vaøo nghóa raát saâu xa maø noùi. Coù nghóa laø heát söùc thaâm dieäu trong töøng chöõ-caâu-nghóa, cho neân bieát. Ñoù laø chæ roõ söï nhaän bieát ñöôïc nôi choán ñi tôùi, höôùng ñeán laø bieát ñöôïc yù nghóa saâu xa thaâm dieäu. Ñaây laø vì nghóa gì? Bieát ñöôïc yù saâu xa laø bieát yù cuûa ngöôøi coù khaû naêng noùi phaùp. Neâu roõ döïa vaøo möùc ñoä töông öng vôùi phaùp cho neân nghóa vaø phaùp tröôùc sau ñeàu phuø hôïp, neân bieát. Bôûi vì khoâng xuoâi theo nghóa cuûa vaên töï maø döïa vaøo nghóa chöù khoâng döïa vaøo chöõ, vì nöông vaøo caâu hoûi chaân chaùnh vaø lôøi noùi chaân chaùnh, duøng naêm loaïi naêng löïc tu haønh maø noùi. Vì vaäy cho neân, töùc noùi naêm naêng löïc cuûa ngoân ngöõ goïi laø öa giaûng noùi, nghóa naøy cho neân bieát. Naêm naêng löïc naøy sao goïi laø löïc? Vì coù boán loaïi naêng löïc töông öng. Nhöõng gì laø boán loaïi? Ñoù laø:

SOÁ 1532 - THAÉNG TÖ DUY PHAÏM THIEÂN SÔÛ VAÁN KINH LUAÄN - Quyeån 4467

1. Naêng löïc truù trì coâng vieäc Phaät ñaõ laøm. 2. Naêng löïc haøng phuïc taát caû caùc ngoaïi ñaïo. 3. Naêng löïc coù theå nhaän bieát taát caû nghieäp ma, nhaän bieát roài thì coù theå xa lìa chuùng. 4. Naêng löïc tieáp nhaän taát caû ba thöøa. Moãi moãi naêng löïc ñeàu kheá hôïp vôùi phaùp kia. Vì nöông vaøo phaùp ñoù, Nhö Lai luoân luoân giaûng giaûi veà söï kheùo leùo töông öng. Naêm naêng löïc naøy nöông vaøo naêm phaùp raát saâu xa maø noùi. Nhöõng gì laø naêm? Ñoù laø: 1. Döïa vaøo töôùng thaâm dieäu. 2. Döïa vaøo yù thaâm dieäu. 3. Döïa vaøo thôøi xöù thaâm dieäu. 4. Döïa vaøo söï tieán thuû thaâm dieäu. 5. Döïa vaøo vieäc thöôøng xuyeân giaûng noùi phaùp tuøy thuaän thaâm dieäu. Theo thöù töï nhö vaäy. Döïa vaøo töôùng thaâm dieäu: Laø vì töôùng khaùc nhau raát khoù nhaän bieát cuûa taát caû caùc phaùp trong ba ñôøi. Caùc phaùp quaù khöù..., nöông vaøo boán loaïi maø noùi. Nhöõng gì laø boán? Ñoù laø: 1. Nöông vaøo söï vieäc maø noùi. 2. Nöông vaøo söï ñoái laäp cuûa phaùp ñoái trò maø noùi. 3. Nöông vaøo nghóa cuûa Theá ñeá maø noùi. 4. Nöông vaøo söï khaùc bieät veà söï tieán thuû cuûa Thöøa maø noùi. Ñaây laø trình baøy nghóa gì? - Nöông vaøo söï vieäc maø noùi, laø nöông vaøo söï vieäc trong ba ñôøi ñeå noùi veà phaùp töôùng cuûa söï vieäc kia. Söï vieäc trong ba ñôøi, laø quaù khöù-vò lai-hieän taïi, thì ôû ñaây goïi laø noùi veà vieäc cuûa ba ñôøi. Vì nöông vaøo trí khoâng chöôùng ngaïi cuûa Nhö Lai ñeå noùi veà söï vieäc ba ñôøi, goïi laø ghi nhôù veà ba ñôøi. - Nöông vaøo söï ñoái laäp cuûa phaùp ñoái trò maø noùi, phieàn naõo caáu nhieãm laø ñoái trò, phaùp thanh tònh laø chuû theå ñoái trò. Phaùp thanh tònh vaø phieàn naõo kia coù hai loaïi khaùc nhau laø thieän vaø baát thieän. Laïi nöõa, phaùp thieän cuõng coù hai loaïi khaùc bieät laø theá gian vaø xuaát theá gian. Theá gian cuõng coù hai loaïi khaùc nhau laø höõu laäu vaø voâ laäu. Höõu laäu cuõng coù hai loaïi khaùc nhau laø coù loãi vaø khoâng coù loãi. Khoâng coù loãi cuõng coù hai loaïi khaùc nhau laø höõu vi vaø voâ vi. - Nöông vaøo nghóa cuûa Theá ñeá maø noùi; laø nöông vaøo danh töï giaû danh ñeå noùi veà töôùng khaùc nhau cuûa ngaõ- chuùng sinh... - Nöông vaøo söï khaùc bieät veà söï tieán thuû maø noùi; laø ñaït ñöôïc nghóa

baäc nhaát, chöùng ngoä Chaân Nhö, vì chaùnh trí döïa vaøo söï thanh tònh. Söï chöùng ngoä theo thöù töï nhö vaäy laø tieán tôùi Nieát-baøn cuûa theá gian. Ñaây laø trình baøy nghóa gì? Nôi tieán tôùi cuûa ngöôøi theá gian töùc laø Nhò thöøa cuûa theá gian, nhieáp thuû phaùp chöùng ngoä cuûa ñòa khaùc, cho laø Nieát-baøn maø giöõ laáy phaïm vi tòch dieät cuûa Nieát-baøn. Caùc Ñaïi Boà-taùt khoâng truù vaøo hai nôi naøy. Vì noùi naêng löïc ban ñaàu cuûa Boà-taùt khoâng chaáp tröôùc cho neân khoâng coù loãi laàm. Noùi duï veà troø huyeãn... Ñaây laø trình baøy nghóa gì? Nhö caùc aûo thuaät laøm ra thaân theå con voi..., ñeàu khoâng thaønh töïu. Nhö vaäy, ngoân ngöõ ñaõ noùi veà caùc phaùp nhö saéc vôùi nhöõng thaân töôùng ñeàu khoâng thaønh töïu, nhö trong moäng moäng thaáy thoï duïng caùc loaïi caûnh giôùi, nhöng nhöõng caûnh giôùi trong giaác moäng aáy ñeàu laø ñieân ñaûo. Theo lôøi noùi nhö vaäy veà nghóa thoï duïng phaùp laïc thì phaùp ñoù chæ laø söï phaân bieät hö voïng. Lôøi noùi-tieáng vang, coù nhö chính mình nghe trong hö khoâng, nhöng tieáng ñoù khoâng coù nôi truù vaøo. Nhö vaäy noùi phaùp vôùi lôøi leõ-aâm thanh veà Ñeä nhaát nghóa ñeá laø kheùo an truù trong voâ truù. Nhö aûnh kia hieän troâng thaáy chæ coù töôùng, tuy thaáy coù caùc thöù hình töôùng cuûa saéc..., nhöng caùc hình töôùng ñoù ñeàu khoâng töông öng vôùi Theå cuûa phaùp. Nöông vaøo phaùp ñoù tuøy thuaän maø naûy sinh ngoân ngöõ nhö vaäy: Noùi taát caû caùc phaùp cuõng chæ laø töôùng, tuy coù caùc loaïi danh töï sai bieät maø caùc danh töï cuøng vôùi phaùp ñaõ noùi khoâng heà töông öng, nhöng döïa vaøo phaùp maø tuøy thuaän vôùi töôùng. Nhö duøng caùc daáu in ñeå in vaøo buøn cuøng troâng thaáy daáu in thöù hai, nhöng töï Theå cuûa caùc daáu in vaãn khoâng thay ñoåi, khoâng hoøa nhaäp. Vôùi caùch nhìn nhö vaäy lôøi leõ nhö vaäy maø noùi veà caùc phaùp, thì tuy döïa vaøo lôøi noùi nghe ñeán nghóa cuûa saéc maø töôùng vaø nghóa hoaøn toaøn sai bieät. Nhöng caùc ngoân ngöõ khoâng thuoäc veà nghóa cuûa phaùp maø nghe thì voán nhö vaäy. Nhö soùng naéng kia thaät söï khoâng coù nöôùc, nhöng cuõng thaáy laø nöôùc. Nhö vaäy ngoân ngöõ noùi veà Theå töôùng thì Theå töôùng cuûa caùc phaùp khoâng gioáng nhö lôøi noùi, nhöng cuõng nhaän thaáy Theå töôùng cuûa phaùp ñoù. Nhö hö khoâng kia xöa nay voán khoâng sinh khoâng dieät, tuy coù duøng lôøi noùi ñeå noùi veà hö khoâng, nhöng hö khoâng kia vaãn khoâng coù töï Theå ñeå coù theå noùi ñöôïc. Nhö vaäy ngoân ngöõ noùi veà Ñeä nhaát nghóa thì khoâng theå noùi veà Theå cuûa noù, vì moïi phaùp khoâng coù lôøi leõ naøo coù khaû naêng dieãn ñaït. Noùi phaùp laø khoâng noùi ñöôïc moät phaùp naøo caû, vì lôøi noùi veà phaùp

kia ñeàu nhö huyeãn, cho neân Nhö Lai duøng thí duï veà troø huyeãn ñeå chæ ra. Nhö vaäy, khoâng vöôùng maéc vaøo lôøi noùi khi noùi veà nghóa cuûa phaùp, ñaït ñöôïc trí khoâng chöôùng ngaïi vôùi bieän taøi öa noùi phaùp, ñoù goïi laø lôïi ích. Nghóa naøy cho neân bieát. Ñaây laø trình baøy nghóa gì? Taát caû phaùp ngoân ngöõ khoâng lìa phaùp giôùi maø noùi, khoâng sai bieät vôùi phaùp giôùi maø noùi. Ñaây laø vì nghóa gì? Taát caû phaùp ñöôïc noùi ra nhö saéc..., vôùi nhöõng sai bieät khoâng

lìa phaùp giôùi maø noùi, vì phaùp giôùi luoân hoøa hôïp, maø noùi veà caùc phaùp sai bieät nhö saéc..., nhöng khoâng heà chaáp tröôùc. Döïa vaøo yù thaâm dieäu, laø nöông vaøo saùu loaïi maät yù cuûa Nhö Lai maø Boà-taùt coù khaû naêng bieát ñöôïc Nhö Lai coù duïng yù raát saâu xa. Veà nghóa naøy cho neân bieát. Nhöõng gì goïi laø saùu loaïi maät yù? Ñoù laø: 1. Maät yù veà söï nhôù nghó. 2. Maät yù veà söï khoâng neâu baøy. 3. Maät yù ñoái vôùi ñoái trò. 4. Maät yù veà phaùp. 5. Maät yù veà taâm. 6. Maät yù veà chuyeån bieán cuûa chöõ. “Phaïm Thieân! Nhö Lai hoaëc phaùp nhieãm noùi laø tònh...” Ñaây laø chæ roõ maät yù veà söï nhôù nghó. Nghóa naøy laø theá naøo? Bôûi vì khoâng thaáy Theå cuûa phaùp phieàn naõo caáu nhieãm. Neáu coù thaáy laø vì chaáp vaøo Theå cuûa phaùp tònh, vì nhieãm hay chaùnh nieäm, caû hai ñeàu khoâng coù töï Theå. Bôûi vì khoâng dao ñoäng chaáp tröôùc, ñaây laø theå töông cuûa phaùp nhieãm. Bôûi vì taâm dao ñoäng chaáp tröôùc ñaây laø Theå töông cuûa phaùp tònh. Phaùp nhieãm kia duø khoâng phaûi laø chaùnh nieäm, nhöng phaùp nhieãm aáy khoâng thaønh phaùp nhieãm. Ñaây goïi laø maät yù veà söï nhôù nghó cuûa Nhö Lai. “Laïi nöõa, Phaïm Thieân! Ta nöông vaøo boá thí töùc laø chæ roõ veà Nieát- baøn...”. Ñaây laø chæ roõ maät yù veà söï khoâng neâu baøy. Ñoù laø trình baøy veà nghóa gì? Bôûi vì Phaät khoâng khôûi taâm maø thuyeát caùc phaùp. Vì taát caû phaùp ñeàu khoâng coù naêng löïc nhö vaäy, coù theå töø ñôøi naøy chuyeån bieán ñeán ñôøi kia. Phaùp cuûa Ta laø voâ Theå, cho neân khoâng coù moät phaùp naøo coù theå chuyeån ñoåi. Chính vì nghóa naøy, cho neân khoâng coù moät phaùp naøo chuyeån bieán ñeán ñôøi khaùc. Vì vaäy nöông vaøo boá thí maø noùi ñaït ñöôïc Nieát-baøn laø khoâng coù ñieàu aáy. Ñaây goïi laø maät yù khoâng neâu baøy cuûa Nhö Lai. Töø trì giôùi cho ñeán Baùt nhaõ laø ñeå chæ roõ Nieát-baøn. Ñaây laø trình baøy nghóa gì? Ñaây laø trình baøy veà maät yù ñoái vôùi ñoái trò. Ñoù laø vì nghóa gì? Bôûi vì phaùp ñoái trò cuûa nhöõng söï ñoaïn maát giôùi nöông vaøo haïnh Ba-la-maät maø thöïc haønh vui veû.

SOÁ 1532 - THAÉNG TÖ DUY PHAÏM THIEÂN SÔÛ VAÁN KINH LUAÄN - Quyeån 4470

Noùi trì giôùi..., goïi laø Nieát-baøn, vì ñoaïn tuyeät khaû naêng phaùt khôûi phieàn naõo phaù giôùi cuûa thaân-mieäng-yù cho neân khoâng laøm nhöõng ñieàu aùc, maø lìa xa taát caû caùc taâm saùt haïi. Döïa vaøo taâm saùt haïi aáy laø khoâng vì khoâng cho neân khoâng coøn sinh taâm nhaãn nhuïc. Vì lìa löôøi bieáng maø thöôøng sieâng naêng tinh tieán, laø taêng tröôûng ñieàu thieänñeå dieät tröø tieàn aùc. Khoâng coù taâm nhö vaäy laø thieän khoâng taêng theâm, haønh aùc khoâng dieät. Laïi nöõa, taâm khoâng coøn dao ñoäng vì khoâng coù giaùc quaùn. Ñaây laø vì nghóa gì? Vì lìa taát caû taâm dao ñoäng, vì khoâng coøn taâm phaân bieät taùn loaïn, vì lìa taát caû caûnh giôùi do nhaän thöùc maø sinh ra, cho neân khoâng phaùt sinh. “Ta ñaõ ñöôïc taâm, vì khoâng coù gì ñeå ñöôïc, maø goïi laø ñöôïc, vì khoâng thaáy coù phaùp”. Ñaây goïi laø maät yù cuûa Nhö Lai ñoái vôùi phaùp ñoái trò. Tham duïc laø thaät teá phaùp taùnh khoâng coù töôùng cuûa duïc, cho ñeán ngu si laø thaät teá phaùp taùnh khoâng coù töôùng cuûa ngu si. Lìa khoûi chaân nhö thì tham duïc..., thaät teá..., khoâng coù phaùp naøo ñaùng noùi. Ñaây laø neâu roõ moät yù veà phaùp cuûa Nhö Lai. Ñieàu naøy trình baøy nghóa gì? Thaät teá phaùp taùnh khoâng coù töôùng ngu si.

Ñaây laø neâu roõ maät yù veà phaùp. Ñaây laø vì nghóa naøo? Bôûi vì lìa xa Chaân Nhö thì tham duïc..., thaät teá..., khoâng coù phaùp naøo coù theå noùi. Nghóa naøy neân bieát. Ñaây goïi laø maät yù veà phaùp cuûa Nhö Lai. Theá gian laø Nieát-baøn vì khoâng luøi laïi-khoâng sinh, cho ñeán hö voïng laø lôøi noùi thaät, laøm cho ngöôøi taêng thöôïng maïn. Ñoù laø chæ roõ maät yù veà taâm. Ñaây laø trình baøy nghóa gì? Bôûi vì hieåu theá gian xöa nay khoâng sinh- khoâng dieät-töùc laø Nieát-baøn. Chaáp tröôùc veà Nieát-baøn, veà Theå töôùng cuûa Nieát-baøn, chaáp laáy töôùng nhö vaäy do loãi laàm ôû taâm aáy, töùc laø theá gian. Lôøi noùi thaät, laø nöông vaøo lôøi noùi ñeå noùi. Neáu nhaän thaáy laø thaät, töùc laø hö voïng. Noùi hö voïng laø ngöôøi ngaõ maïn phaân bieät hö voïng, cho söï phaân bieät laø thaät maø chaáp laáy töôùng thaät, nhöng laø khoâng thaät. Ñaây goïi laø maät yù veà taâm cuûa Nhö Lai. “Laïi nöõa, Phaïm thieân! Nhö Lai voán dó tuøy yù, hoaëc töï noùi: Ta baûo laø thöôøng bieân (chaáp thöôøng)”. Ñaây laø chæ roõ maät yù veà chuyeån bieán cuûa chöõ. Ñoù laø trình baøy nghóa gì? Bôûi vì noùi Nieát-baøn..., laø phaùp thöôøng coøn. Vì noùi caùc phaùp phieàn naõo..., laø caáu nhieãm. Vì noùi ñoaïn tröø caùc kieát söû phieàn naõo nhö tham... Vì noùi khoâng taïo ra haønh aùc vì noùi khoâng taïo nghieäp thaân... Vì thaáy roõ moïi taø kieán hyù luaän, vì Nhaát thieát trí laø khoâng tuøy thuoäc vaøo nhaân duyeân cuûa ngöôøi khaùc. Vì chöùng ngoä phaùp giôùi cuûa Nieát-baøn voâ vi, vì khoâng nöông vaøo nghieäp phieàn naõo maø sinh trong taát caû caùc coõi, vì khoâng coù töôùng sinh troùi buoäc. Vì ñöôïc ñoaïn tuyeät

nghieäp aùi, vì khoâng truù trong ba coõi, khoâng heä thuoäc ba coõi. Nhö kinh noùi: “Nhöng Nhö Lai khoâng coù caùc söï vieäc nhö vaäy”. Ñaây laø vì nghóa gì? Ñaây laø do Nhö Lai nöông theo thöôøng bieân cho neân thaáy taát caû laø voâ thöôøng... Laïi noùi khoâng coù caùc söï vieäc nhö vaäy. Bôûi vì trong phaùp Phaät khoâng coù neâu baøy nhö vaäy, taát caû moïi phaùp ñaõ thuyeát giaûng ñeàu khoâng theå nhaän thaáy. “Phaïm Thieân phaûi bieát, ñaây laø Nhö Lai tuøy yù”. Vì nöông vaøo yù naøo maø chuùng sinh kieâu maïn coù khaû naêng tröø boû ngaõ maïn? Ñaây laø trình baøy nghóa gì? Töùc laø chæ roõ nghóa khaùc trong phaùp ñaõ noùi nhö vaäy. Söï chaáp tröôùc theo danh nghóa cuõng nhö vaäy. “Phaïm Thieân! Neáu Boà-taùt bieát Nhö Lai tuøy theo phöông tieän giaûng noùi”. Ñoù laø töø boû chaáp tröôùc vaøo danh nghóa nhö vaäy, tieáp theo laïi noùi, ñaây laø trình baøy nghóa gì? Ñoù laø trong vieäc giaûng noùi phaùp coù hai loaïi hoaït ñoäng: 1. Chöõ hoaït ñoäng. 2. Nghóa hoaït ñoäng. Ñaây laø trình baøy nghóa gì? Ñoù laø danh töï hoaït ñoäng trong nghóa nhö vaäy, nghóa hoaït ñoäng trong danh töï nhö vaäy. Ñaây laø yù raát thaâm dieäu cuûa Nhö Lai. Nöông vaøo yù thaâm dieäu naøy, kheùo nhaän bieát veà trí-haïnh-nghóa-chöõ-töôùng vôùi phöông tieän kheùo leùo nhö vaäy. Neân bieát hoaït ñoäng naøy töùc laø haønh ñoäng cuûa Boà-taùt ñi tôùi haønh ñoäng nhö yù. Nhö yù raát saâu xa maø Nhö Lai ñaõ noùi, cho neân phöông tieän kheùo leùo taäp hôïp caùc phaùp, thì coù naêng löïc deã daøng bieát taát caû nhöõng ñieàu ñaõ noùi veà ñuû loaïi caùc phaùp. Vì vaäy Boà-taùt coù naêng löïc ñoái vôùi taát caû ngoân ngöõ aâm thanh thuyeát phaùp cuûa chö Phaät maø khoâng heà kinh sôï. Neân bieát nhö vaäy. Vì caùc chuùng

sinh tuøy theo ñuû loaïi taâm, cho neân Boà-taùt döïa vaøo phöông tieän aáy thì coù theå tin nhaän, duø nghe Phaät xuaát theá hay khoâng xuaát theá. Vì caùc töôùng khaùc bieät voâ cuøng, gioáng nhö Phaät xuaát theá hay khoâng xuaát theá, taát caû ñeàu neâu roõ, khoâng heà chaáp tröôùc maø duøng phöông tieän kheùo leùo khieán cho caùc chuùng sinh tin töôûng tieán vaøo caùc phaùp. Vì coù theå hoùa ñoä thaân chuùng sinh khoâng thuaàn thuïc, khieán cho thaân chuùng sinh aáy ñöôïc thuaàn thuïc, maø noùi phaùp ñôn giaûn deã hieåu cho hoï, döïa vaøo nieàm vui chæ roõ nieàm vui, vì thaân caûm thoï nieàm vui-thaân ñöôïc thuaàn thuïc cho neân noùi cho nghe veà phaùp saâu xa. Vì vaäy theo thöù töï döïa vaøo thôøi gian maø noùi phaùp, nghóa naøy cho neân bieát. Cho neân bieát theá naøo? Tröôùc heát, noùi phaùp ñôn giaûn cho chuùng sinh. Ñaây laø trình baøy veà nghóa gì? Ñoù laø nhieáp thuû nhaân quaû, nhieáp thuû

söï quaùn saùt cuûa hoï, nhieáp thuû nghieäp cuûa hoï, duøng phöông tieän giaùo hoùa ñeå nhieáp thuû chuùng sinh, nhieáp thuû söï tu haøng: Boá thí seõ ñöôïc giaøu, cho ñeán coù tueä ñeå döùt tröø caùc phieàn naõo. Nöông vaøo phaùp thieän tu haønh ñeå nhieáp thuû lyù nhaân quaû. Duøng nhaãn ñeå ñoái trò vôùi söï xaáu xa thoâ bæ, vì nhaãn coù khaû naêng sinh taâm hoan hyû, vì nhaãn coù khaû naêng laøm nhaân cho söï ñoan chaùnh. Tu haønh caùc coâng haïnh cuûa Tueä nghe..., coù khaû naêng laøm nhaân cho trí, laøm nhaân vöôït qua moïi thöù Khoå khoå. Nhôø tueä quaùn nhö thaät cho neân coù khaû naêng lìa boû moïi phieàn naõo, laøm nhaân cuûa caùc phieàn naõo dieät tan, khoâng theå taäp hôïp. Laïi nöõa, haïnh cuûa Tueä nghe naøy laø tu taäp quaùn saùt phaùp thieän. Taïi sao nhaân cuûa quaùn saùt naøy laïi do tueä nghe nhieàu nhieáp thuû? Vì noù nhieáp thuû söï quaùn saùt kia, nhieáp thuû möôøi ñaïo nghieäp thieän tu haønh cuûa thaân... Nöông vaøo möôøi nghieäp thieän aáy maø nhieáp thuû haøng Trôøi Ngöôøi thaønh töïu caùc coâng ñöùc, ñeàu nhôø söï nhieáp thuû nghieäp kia. Nhieáp thuû voâ löôïng nghieäp thöông xoùt chuùng sinh, Boà-taùt duøng phöông tieän ñeå giaùo hoùa nhieáp thuû chuùng sinh. Duøng phöông tieän nhieáp thuû chuùng sinh thuaàn thuïc laø do Boà-taùt döïa vaøo Xa-ma-tha, tu haønh taát caû phaùp thieän. Vì vaäy töø Xa-ma-tha tu haønh ñöôïc Tyø-baùt-xaù-na. Ñaây laø tu haønh ñeå nhieáp thuû. Nöông vaøo ba thöøa, ñöôïc Nieát-baøn cuûa ba thöøa laø quaû cuûa söï tu haønh nhieáp thuû. Ngöôøi nhaän laáy vieäc khaát thöïc, tu haïnh khaát thöïc ít ham muoán, ñaàu ñaø thì ít laøm vieäc ích lôïi cho chuùng sinh, khoâng coù khaû naêng noùi phaùp, ñeå giuùp cho chuùng sinh tuøy thuaän tieán vaøo giaùo phaùp. Nhö Lai noùi phaùp ñôn giaûn nhö vaäy xong, sau ñoù môùi giaûng noùi phaùp saâu xa. Ñaây laø trình baøy nghóa gì? Giaûng noùi phaùp ñôn giaûn laø laøm saùng toû veà nhaân quaû. Caên taùnh chuùng sinh chöa thuaàn thuïc thì coù theå giaùo hoùa khieán töï taâm chuùng sinh nhaän bieát veà söï nhaân quaû. Chuùng sinh ñöôïc nhieáp thuû goàm chuû theå taïo taùc vaø ñoái töôïng taïo taùc, Nhö Lai ñeàu nhìn thaáy roõ. Vì vaäy, Nhö Lai tröôùc heát laø laøm saùng toû veà nhaân quaû, tieáp ñeán môùi noùi tôùi phaùp ñoái trò goàm chuû theå ñoái trò vaø ñoái töôïng ñoái trò, laø chæ roõ chính hoï phaûi töø boû taø kieán kia. Nhö Lai thaät söï khoâng coù töôûng

veà ngaõ-chuùng sinh-thoï maïng vaø tröôïng phu... Nghóa naøy laø theá naøo? Nghóa veà ngaõ-chuùng sinh-thoï maïng-tröôïng phu, nhö tröôùc ñaây ñaõ noùi, cho neân bieát nhö vaäy. Vì khoâng nhaän thaáy phaùp nhaân quaû cuûa chuû theå ñoái trò vaø ñoái töôïng ñoái trò kia, cho neân noùi giaûn löôïc nöông theo quaû baùo cuûa theá gian. Vì khoâng thaáy söï thoï nhaän quaû baùo cuûa boá thí..., vì khoâng thaáy söï keo kieät..., phaûi thoï nhaän quaû baùo. Do ñaõ xa lìa phaùp tu haønh cuûa chuû

theå vaø ñoái töôïng ñoái trò. Vì khoâng thaáy quaû baùo cuûa söï vieäc lìa theá gian, quaû cuûa vieäc ñaït ñöôïc Nieát-baøn, theo töôùng cuûa phaùp coù-khoâng. “Phaïm Thieân! Nhö Lai thöôøng noùi phaùp cho chuùng sinh, vaø hoï nöông theo lôøi daïy cuûa Nhö Lai, nhö phaùp ñaõ noùi maø tu haønh nhö thaät, sieâng naêng haønh trì caùc haïnh”. Vì yù nghóa gì maø sieâng naêng tu haønh caùc haïnh kia, cho ñeán khoâng thuû ñaéc Nieát-baøn, khoâng thaáy coù Nieát-baøn? Ñaây laø trình baøy nghóa gì? Nhö noùi phaùp ñôn giaûn nhieáp thuû chuùng sinh, thaáy töôùng cuûa caùc phaùp, tu haønh nhö vaäy ñöôïc quaû xuaát theá gian maø khoâng chaáp giöõ quaû aáy. Nhö Lai thò hieän noùi phaùp nhö vaäy, laø nhaân cuûa theá gian. Ñaây coù nghóa gì? Nöông vaøo phaùp Phaät noùi maø tu haønh. Ñaây laø tuøy thuaän phaùp thieän caên baûn. Tu caùc haïnh, laø giaûi thích nhôø nöông vaøo phaùp khoâng thuû ñaéc, nöông vaøo phaùp khoâng chaáp giöõ. Theo thöù töï nhö vaäy maø noùi. Phaùp khoâng thuû ñaéc laø duøng tueä quaùn saùt khoâng theå ñaït ñöôïc. Phaùp khoâng chaáp giöõ laø thaân khoâng theå chöùng ngoä ñöôïc Nieát- baøn. Khieán chuùng sinh nhieáp thuû ñöôïc phaùp maàu nhieäm, laø trình baøy nghóa gì? Phaùp ñôn giaûn vaø saâu xa maø Nhö Lai giaûng noùi laø ñeå cho chuùng sinh ñeàu ñöôïc tieán vaøo hai phaùp ñôn giaûn vaø saâu xa aáy. Bôûi vì chæ roõ söï tieán vaøo phaùp töôùng. Ñaây laø trình baøy nghóa gì? Khieán cho tieán vaøo phaùp, döïa vaøo boán loaïi tieán vaøo. Vì chuùng sinh coù theå hoùa ñoä maø chæ roõ söï giaûi thoaùt khieán hoï chöùng ngoä ñöôïc phaùp ñoù. Nghóa naøy cho neân bieát. Boán loaïi tieán vaøo, noùi veà haønh töôùng ñaït ñöôïc caùc caên nhö maét..., lìa ngaõ vaø ngaõ sôû, vì Theå cuûa hai töôùng aáy ñeàu laø Khoâng. Hieåu ñöôïc töôùng ñoù roài thì khoâng theå löøa doái maø coù theå tieán vaøo giaûi thoaùt, cho neân goïi laø töôùng. Tieán vaøo, döïa vaøo caùc töôùng nhö maét thì coù theå tieán vaøo giaûi thoaùt, vì vaäy noùi laø tieán vaøo töôùng giaûi thoaùt. Nhö vaäy, töø töôùng Khoâng kia tu taäp chaùnh haïnh, cho neân ñöôïc tieán vaøo töôùng giaûi thoaùt, ñeàu khoâng löøa doái vì traùi ngöôïc vôùi töôùng löøa doái. Bôûi vì nghóa naøy, cho neân döïa theo söï tu haønh tieán vaøo maø noùi caùc chuùng sinh tieán vaøo töôùng giaûi thoaùt. Vì vaäy döïa vaøo haønh töôùng hai phaùp naøy ñeå chæ roõ caùc moân ñoái trò veà nghieäp phieàn naõo caáu nhieãm vaø sinh khôûi caáu nhieãm cuøng caùc loaïi khoâng. Ñaây laø trình baøy nghóa gì? Bôûi vì ñoái trò nhöõng gì caàn phaûi ñoái trò. Ñoù laø phaùp ñoái trò veà chaáp töôùng- nguyeän nhieãm tröôùc-nghieäp phieàn naõo nhieãm tröôùc vaø nhöõng sinh khôûi

caáu nhieãm. Ñaây laø trình baøy nghóa gì? Duøng caùc moân khoâng-voâ töôùng- voâ nguyeän, ñoái trò nghieäp nhieãm oâ vaø phieàn naõo caáu nhieãm. Bôûi vì moân khoâng thöïc haønh ñoái vôùi sinh töû, cho neân ñoái trò söï sinh khôûi caáu nhieãm. Moân khoâng sinh khoâng dieät, ñaây laø trình baøy nghóa gì? Chính laø phaùp ñoái trò sai bieät trong söï sinh khôûi caáu nhieãm kia, töùc laø nhöõng söï ñoái trò kia laïi coù ñoái trò. Bôûi vì moân khoâng töø ñaâu ñeán cuõng khoâng ñi veà ñaâu laïi coù ñoái trò. Duøng moân khoâng luøi laïi-khoâng rôøi boû tieán vaøo töôùng giaûi thoaùt. Nhö thöù töï ñoù, phaùp moân töï taùnh thanh tònh môùi laø tòch tónh. Ñaây laø trình baøy nghóa gì? Vì töï taùnh cuûa phaùp luøi kia laø vaéng laëng, töùc laø chæ roõ söï caáu nhieãm kia thaûy ñeàu vaéng laëng. Vì sao noùi töï taùnh vaéng laëng? Vì nöông vaøo taùnh tònh ñeå noùi veà phaùp tieán vaøo. Vì vaäy phaàn tieáp theo noùi: “Laïi nöõa, Phaïm Thieân! Töø danh, töï, Nhö Lai chæ cho bieát ñoù laø cöûa giaûi thoaùt…” Ñaây laø vì nghóa gì? Vì coù söï laàn löôït khoâng coù gì töông öng, vì töï taùnh toái taêm. Ñaây laø vì nghóa gì? Vì nöông vaøo nhieàu loaïi phaùp khaùc maø noùi veà nhieàu loaïi danh töï khaùc, vì caùc danh töï coù chöõ tröôùc-chöõ sau khoâng phuø hôïp vôùi nhau, cho neân laïi coù söï khaùc bieät veà yù nghóa vaø lôøi noùi khoâng khôùp vôùi nhau. Noùi nhö vaäy laø trình baøy nghóa gì? Vì noùi caùc phaùp khoâng coù ngoân ngöõ cuûa noù ñeå coù theå neâu baøy. Nöông vaøo phaùp töôùng voán khoâng coù lôøi noùi-danh, töï, ñeå noùi nhö vaäy xong, chæ roõ taát caû lôøi noùi, danh töï, do Nhö Lai noùi ra, laø nhaân cuûa giaûi thoaùt. Ñaây laø trình baøy nghóa gì? Ñoù laø noùi veà thaät ñeá. Döïa vaøo thaät ñeá ñuùng nhö thaät chính thöùc neâu giaûng caùc phaùp xong, laøm theá naøo ñeå ñöôïc giaûi thoaùt? Vì vaäy tieáp theo noùi: “Phaïm Thieân! Nhö Lai noùi phaùp, khoâng coù phaùp nhieãm”. Ñaây laø trình baøy nghóa gì? Vì thaân thuaàn thuïc, cho neân Nhö Lai noùi phaùp ñôn giaûn roài, vì tuøy thuaän söï ñoaïn töø nhaân cuûa phaùp phieàn naõo oâ nhieãm maø döïa theo phaùp moân tieán vaøo, noùi trong heát thaûy phaùp ñöôïc neâu giaûng ñeàu chæ roõ veà giaûi thoaùt. Ñaây laø trình baøy nghóa gì? Ñoù laø chæ roõ Nieát-baøn. Chæ roõ ngöôøi tu hoïc kieán ñeá thaáy roõ phieàn naõo coøn laïi, chæ roõ ngöôøi tu hoïc lìa phieàn naõo maø ñaït ñöôïc giaûi thoaùt. Ai chöa thaáy thaät ñeá thì giuùp ngöôøi aáy tieán vaøo taát caû phaùp Chaân Nhö bình ñaúng, duøng phöông tieän noùi phaùp chæ roõ Nieát-baøn. Coù hai nghóa cho neân bieát veà Ñaïi Bi: 1. Cuoái cuøng ñoái trò vôùi phaùp cuûa ñoái töôïng ñöôïc ñoái trò. 2. Taâm Ñaïi Bi cuûa Nhaát thieát chuûng.

SOÁ 1532 - THAÉNG TÖ DUY PHAÏM THIEÂN SÔÛ VAÁN KINH LUAÄN - Quyeån 4475

Ñaây laø trình baøy nghóa gì? Ñoù laø xa lìa taát caû phaùp cuûa ñoái töôïng ñoái trò, vaø lìa boû moïi taäp khí phieàn naõo, maø ñaït ñöôïc thaân Nhö Lai, ñöôïc Nhaát thieát chuûng. Löôïc nöông vaøo boán loaïi taâm Ñaïi Bi maø noùi. Nhöõng gì laø boán? Ñoù laø: 1. Taâm Ñaïi Bi xa lìa töông öng. 2. Taâm Ñaïi Bi töông öng. 3. Taâm Ñaïi Bi cuûa taâm. 4. Taâm Ñaïi Bi tu haønh. Xa lìa töông öng, bôûi vì duøng thöùc xa lìa thöùc laø khoâng töông öng, vì nhaän thaáy ngaõ-taâm töông öng. Ñaây laø trình baøy nghóa gì? Chæ roõ taâm Ñaïi Bi xa lìa töông öng, chæ roõ taâm Ñaïi Bi töông öng. Nhö vaäy theo thöù töï moïi phaùp ñeàu voâ ngaõ, cho ñeán heát thaûy caùc phaùp ñeàu khoâng coù tröôïng phu (ngaõ-nhaân-thoï maïng). Döïa vaøo nhaân voâ ngaõ maø noùi

taát caû phaùp laø khoâng voán coù. Döïa vaøo phaùp voâ ngaõ ñeå noùi, töùc laø hai loaïi aáy, nhaân khoâng coù töôùng ngaõ vaø phaùp khoâng coù töôùng ngaõ goïi laø voâ truù. Noùi voâ truù vì khoâng chaáp tröôùc vaøo theå cuûa caùc phaùp cho neân khoâng truù vaøo taát caû moïi phaùp. Cho neân bieát nhö vaäy. Ñaây laø trình baøy veà nghóa gì? Goïi laø truù, laø truù vaøo caùc nhaäp. Döïa vaøo moân aùi cuûa ngaõ kieán, roài truù vaøo nôi aáy. Heã voâ truù thì khoâng coù nôi quy veà. Khoâng coù nôi quay veà thì laøm sao coù söï trôû veà? Trôû veà nôi ba coõi, veà vôùi saùu ñöôøng. Vì nöông vaøo saùu nhaäp kia maø giöõ laáy thaân, döïa vaøo ñoù sinh ra maø ôû nôi aáy bò chìm ñaém maõi. Noùi chìm ñaém, laø ngaõ vaø ngaõ sôû laáy nhöõng nôi aáy maø sinh ra thaân- taâm, cho neân coù söï soáng. Khoâng coù nôi quay veà thì khoâng coù ngaõ töôûng. Khoâng coù töôûng veà ngaõ thì khoâng coù sôû höõu cuûa ngaõ. Coù nôi trôû veà thì chaáp vaøo ngaõ töôûng. Vöôùng maéc vaøo töôûng veà ngaõ thì coù ngaõ sôû. Chaáp vaøo ngaõ sôû thì moïi phaùp cuøng sinh ra. Nhöng vì chuùng sinh phaân bieät hö voïng cho neân ngaõ caøng gia taêng. Ñaây laø trình baøy veà nghóa gì? Ñoù laø nöông vaøo söï vieäc ñeå nhieáp thuû söï chaáp tröôùc. Noùi nöông vaøo söï vieäc laø nöông vaøo ruoäng nöông-nhaø cöûa-vöôøn- röøng..., nöông vaøo cha-meï-vôï-con..., nöông vaøo y phuïc, thöùc uoáng aên- giöôøng naèm... Nöông vaøo söï nhieáp thuû laø nhaän laáy moïi söï thoï duïng. Nöông vaøo chaáp tröôùc laø chaáp tröôùc nhöõng gì mình ñaõ coù laø ngaõ sôû, laø ruoäng nöông-nhaø cöûa vaø sôû höõu rieâng bieät cuûa mình. Nhö vaäy chaáp vaøo söï soáng, chaáp vaøo söï soáng luøi laïi. Noùi chaáp vaøo

söï soáng, laø töï mình ôû nôi naøy-töï mình ñeán nôi khaùc, nôi naøo cuõng chaáp laáy. Nghieäp phieàn naõo caáu nhieãm taêng leân khaép nôi, ñi-laïi sinh soáng moïi luùc moïi nôi ñaày nhöõng caáu nhieãm. Döïa theo ba loaïi tham-saân-si maø bò caáu nhieãm troùi buoäc thuaän theo moïi söï caáu nhieãm. Nghóa naøy theá naøo? Bôûi vì tham-saân-si maø bò caáu nhieãm, thuaän theo moïi söï caáu nhieãm. Bôûi vì nghóa gì? Bôûi vì hai loaïi danh-thuyeát döïa vaøo caáu nhieãm caên baûn, nghóa laø töø ñôøi quaù khöù cho ñeán ñôøi naøy, töø trong ñôøi naøy höôùng veà ñôøi khaùc, laáy nhöõng ñieàu ñoù laøm ñaàu. Noùi nhö vaäy laø chæ roõ ñôøi ñôøi kieáp kieáp noái tieáp nhau khoâng ñoaïn tuyeät. Moïi vieäc laøm chuùng sinh, cöù soáng nhö vaäy, khoâng ñoaïn tuyeät maø luaân chuyeån maõi, hoïc taäp caùc thöù kyõ thuaät, moïi thöù ngaønh ngheà, ñeàu do söùc cuûa tröôïng phu (chuùng sinh) laøm neân, phaùp höõu vi, moïi hyù luaän taïo ra moâi tröôøng töø ñoù coù caûnh giôùi thoï duïng. Chuùng sinh phaân bieät hö voïng nhö vaäy, taát caû söï vieäc nhö vaäy, ñeàu döïa vaøo phaïm vi cuûa ngöôøi theá tuïc, nghóa naøy cho neân bieát. Laïi nöõa, coù ngöôøi nöông vaøo phaàn vò keû xuaát gia, chæ laø hình töôùng theo taø kieán cuûa ngoaïi ñaïo, taø kieán theo nguyeän. Ñaây laø trình baøy veà nghóa gì? Noùi taø kieán laø chaáp ngaõ... Goïi laø töôùng, laø phaân bieät hö voïng veà ñuû loaïi töôùng cuûa nghóa kia. Goïi laø nguyeän, laø taâm thöôøng vui vôùi mong caàu ñöôïc sinh trong theá gian... Töùc laø nhö treân ñaõ noùi veà taâm Bi xa lìa, taâm Bi khoâng xa lìa, laø thò hieän taâm Bi cuûa taâm. Veà nghóa naøy cho neân bieát. Vì taâm Bi xa lìa hay

khoâng xa lìa ñeàu laø noùi ñeán phaùp tu haønh. Döïa vaøo yù muoán mong caàu. Döïa vaøo coù söï mong caàu. Döïa vaøo phaïm haïnh ñeå mong caàu caùc ñaïo ñieân ñaûo, laø phaùp cuûa chuû theå ñoái trò vaø ñoái töôïng ñoái trò. Vì vaäy tieáp theo laø vieäc tu haønh taâm bi. Ñaây laø trình baøy veà nghóa gì? Döïa vaøo yù muoán mong caàu ñaïo ñieân ñaûo, laø vì tích chöùa maø voäi vaøng cuøng nhau tranh chaáp xaâu xeù. Vì nhöõng ham muoán maø töï Cha meï vaø vôï con ñeàu tranh chaáp laãn nhau. Vì giaän döõ maø kieän tuïng laãn nhau... Nhö vaäy laàn löôït döïa vaøo xöù sôû ñeå caàu ñaïo ñieân ñaûo, laø töông öng vôùi ñieân ñaûo. Caàu Phaïm thieân..., cho neân thöôøng thaáy ñieân ñaûo. Vì chaáp giöõ ñieân ñaûo cho neân goïi laø ñieân ñaûo. Vì ñieân ñaûo maø lìa boû ñaïo ñieân ñaûo khieán coù theå ñi vaøo ñaïo khoâng ñieân ñaûo. Laïi nöõa, döïa vaøo caùi coù ñeå caàu ñaïo ñieân ñaûo, laø truù nôi dò ñaïo vì muoán giaùo hoùa caùc chuùng sinh nôi dò ñaïo kia khieán hoï tieán vaøo Phaät ñaïo bieát laø ñaïo khoâng theå thuû ñaéc. Döïa vaøo phaïm haïnh ñeå caàu ñaïo ñieân ñaûo, löôïc neâu coù ba haïng, laø caàu khoâng ñöôïc, caàu taø vaïy vaø caàu thaáp keùm. Ñaây coøn coù nghóa gì?

Taát caû theá gian ñeàu coù loãi laø khoâng töï taïi, loãi soáng taø vaïy, loãi laàm ñoái vôùi ngöôøi thaân. Caùc phaùp phieàn naõo nhieãm vaø nghieäp khoå nhieãm laø ngoâi nhaø vui cuûa ngöôøi theá tuïc. Vì vaäy chuùng sinh khoâng caàu phaïm haïnh. Khoâng caàu phaïm haïnh laø khoâng caàu ñaïo giaûi thoaùt. Ñoù laø söï keo kieät ñaõ nhaän chìm con ngöôøi vaøo moïi haønh vi tham lam, löøa doái vaø taäp khí cuûa löôøi nhaùc. Theo thöù töï nhö vaäy, Boà-taùt haønh hoùa ñeå cöùu giuùp chuùng sinh khoâng bieát chaùn ñuû. Chieám ñoaït taøi saûn cuûa keû khaùc, vì töï nuoâi soáng moät caùch phi phaùp. Boá thí cho hoï cuõng ñeàu khoâng ñuû. Chuùng sinh thöôøng laøm toâi tôù cho taøi saûn, vaät duïng, nhaø cöûa, vôï con, aân aùi. Ñaây laø chæ roõ taâm cuûa chuùng sinh khoâng ñöôïc töï taïi. Ñoái vôùi nhöõng loaïi nguy khoán khoâng vöõng chaéc naøy maø sinh yù töôûng vöõng chaéc, laø moïi thöù cuûa tieàn, vaät duïng cho ñôøi soáng ñeàu voâ thöôøng maø sinh yù töôûng thöôøng coøn. Cung kính cuùng döôøng, ñaây laø nghóa gì? Ñoù laø söï raøng buoäc cuûa uoáng aên khoâng thaønh töïu. Chuùng sinh tuy cho laø thieän tri thöùc maø chính laø aùc tri thöùc cuûa hoï, laø chæ roõ ñoù laø oaùn gia. Sinh soáng taø vaïy laø söû duïng caân-hoäc..., ñeå löøa doái ngöôøi khaùc. Trong taát caû caùc haønh, luoân sieâng naêng tu taäp caùc haïnh thieän thì cuoái cuøng môùi coù theå chöùng ñöôïc ñaïi Boà-ñeà, nhöng maø caùc chuùng sinh ñoù raát löôøi bieáng, meät moûi cho neân vaãn nhaän chòu khoå ñau. Caûnh giôùi giaûi thoaùt toái thöôïng cuûa Thaùnh nhaân, laø do ngöôøi tu haønh vôùi nhaân khoâng ñieân ñaûo maø ñaït ñöôïc, nhöng caùc chuùng sinh mong caàu phaïm haïnh taø vaïy döïa vaøo nhaân ñieân ñaûo maø tu taäp caùc haïnh, hy voïng chöùng ñaéc, thìnhg aáy mong caàu giaûi thoaùt cuûa ngoaïi ñaïo, vì khieán cho hoï khoâng ñöôïc thöïc haønh taø ñaïo aáy. Taïi sao? Vì hoï khoâng ñöôïc söï giaûi thoaùt cuûa Thaùnh nhaân. Chuùng sinh rôøi boû Ñaïi thöøa toái thöôïng khoâng ngaên ngaïi, bôûi vì chæ mong caàu phaïm haïnh thaáp, boû Ñaïi thöøa voâ thöôïng baäc nhaát maø mong caàu ñöôïc phaàn thaáp cuûa Tieåu thöøa.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.